

S5 OBALNI

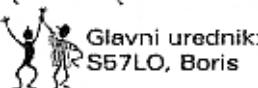
Številka 10, Letnik VI.

Oktober 2002

GLASILO RK JADRAN S59CST in
RK PIRAN S59HIJ

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Uredniški odbor S5 Obalni 2001-2002

Glavni urednik:
S57LO, Boris

Urednik Informativnih
prispevkov:
S59AV, Venja

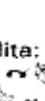
Tehnični urednik:
S53Z, Žarko

Urednik QRP rubrike:
S53MA, Alen

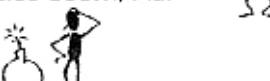
Urednik rubrike tehničnih
člankov: S53RA, Gregor

Direktorica ekspedite:
S57NKL, Danijela

Urednik kontest rubrike:
tekmovalec S55M, Adi

TISK : S58RU - Rudolf

Tudi letos je septembra sestal uredniški odbor S5 Obalnega. Premleli smo dosedanje delo in se pogovorili kako naprej.

Ugotovili smo isto kot lani. Stagniramo, oziroma drugače povedano, po začetnem navdušenju zmanjkuje piscev člankov. Tako je prišlo na dan kar nekaj idej o novih rubrikah in sodelovanju. Predlagana je bila rubrika BCL, rubrika o zgodovini in razvoju ročic za telegrafijo ter več pisanja o digitalnih načinih. Predlagana je bila tudi povezava z italijansko skupino radioamaterjev, ki jih vodi IZ8EKL, izdajajo pa tudi svoj internetni časopis. Upam, da se bomo dogovorili za izmenjavo in prevod člankov, kar bo vsekakor popestrilo naš časopis.

Vsekakor pa za cel uredniški odbor velja, da se bo potrebno bolj potruditi pri pridobivanju piscev za ta naš časopišček. Zadnjih nekaj številk smo namreč spisali dva ali trijeisci, kar vsekakor ni v redu. Vsekakor verjamem, da nas je še, ki imamo kaj povedati in to tudi napisati, zato še enkrat pozivam vse, da nam pošljete v objavo kak prispevek. Saj se nam v tem radioamaterskem življenju dogaja toliko stvari o katerih je vredno napisati tudi kako besedo ali dve. Ali ne?

73 Boris S57LO

ZBOGOM "SOS"

Skoraj celo stoletje je ritmično urejena zveza v telegrafiji zvenecih črk - SOS - zbujala upanje in pričakovanje brodolomcev. Mnogo ladij je v nesreči tako klicalo na pomoč. Veliko ljudi je bilo rešenih, žal pa je za mnoge rešitev prišla prepozna.

Obstaja mnogo verzij tolmačenja kratice SOS. Nekateri viri navajajo Save Our Soul (rešite naše duše), drugi spet Save Our Ship (rešite našo ladjo)... Nekateri viri pa se nagibajo k temu, da gre le za v telegrafiji lahko prepoznavno zaporedje črk, tipkanih brez presledkov.

V prvih letih prejšnjega desetletja so začeli ukinjevati telegrafijo v trgovski mornarici. Posledica tega je bila žalostna usoda mornariških radiotelegrafistov, ki so morali za vedno ugasniti svoje ladijske radio postaje in si poiskati kruh drugje. Podobno se je godilo tudi kopenskim postajam za vzdrževanje radijskih zvez z ladjami.

Osebje obalne radio postaje NMN iz Cheasepeaka - Portsmouth, VA - USA je osemnajst mesecev po ukinitvi telegrafije na srednjem valu (ukinjena je bila 1 avgusta 1993), poslalo zadnjič v "eter" naslednje sporočilo:

CQ CQ CQ de NMN BT ... USCG IS NOW CLOSING DOWN CONINUOUS HFCW WATCH AND CEASING ALL MORSE CODE OPERATIONS IN THE HF BAND... THE CHILLING SOS SIGNAL WILL NEVER AGAIN BE RECEIVED BY A COAST GUARD RADIO STATION... WHAT HATH GOD WROUGHT. BT de NMN VA

Prosti prevod: CQ CQ CQ de NMN USCG - United States Coast Guard (ameriška obalna straža) sedaj končuje z nenehnim poslušanjem in oddajanjem telegrafije na kratkih valovih. Srhljiv SOS klic ne bo nikoli več sprejet na radijski postaji obalne straže....

To sporočilo, s katerim se je 1. aprila 1995 ob 0019 UTC za vedno končala pomorska radiotelegrafска služba, so sočasno prenašale tudi naslednje pomorske kopenske postaje: NMA - Miami, NMG - New Orleans, NMC - San Francisco, NMO - Honolulu (Hawaii), NOJ - Kodiak (Alaska).

Zanimivo je, da je NMN še kakšnih pet let pred zaključkom delovanja sprejela in oddala več kot 10.000 telegrafskih sporočil mesečno.

Tako se je končalo slavno obdobje radiotelegrafije v pomorstvu. Telegrafija je od leta 1903 dalje, torej od takrat, ko je USCG postavila na krov ladvice GRANT, (ki je plula od Rhode Islanda do nevarnih čeri na otoku Nantucket), radijsko postajo za prestrezanje klicev v sili, pa do leta 1995 uspešno kljubovala kasnejšim načinom dela (AM, FM, RTTY, SSB). Torej, na zemeljski polobli ji v pomorskem prometu "ni bilo para". Za vedno so jo uspeli "upokojiti" šele novi, satelitski - "vesoljski" komunikacijski sistemi.

Vir: U. Calvina - I4YTE, MARCONISTI D' ALTO MARE

Vanja, S59AV

Poskus na šestdesetih metrih (The fivemegs experiment)

S prvim avgustom 2002 so začeli radioamaterji v Veliki Britaniji eksperimentirati na "novem" frekvenčnem področju okoli 5 MHz. Gre za projekt, katerega namen je predvsem raziskovanje propagacije, dometa in zanesljivosti zvez na šestdesetmetarskem območju. Poskusov se lahko udeležijo britanski radioamaterji, ki zaprosijo za posebno dovoljenje. Sicer gre za časovno omejen projekt, ki naj bi trajal največ štiri leta, lahko pa se prekine v vsakem trenutku, če to zahteva Agencija za radiokomunikacije ali Ministrstvo za obrambo. Slednje je tudi primarni uporabnik omenjenega frekvenčnega področja.

Tabela1

Radioamaterjem je dodeljenih pet kanalov (označenih z »F«, foxtrot), širokih 3 kHz, s sredinskimi frekvencami 5260 (FA), 5280 (FB), 5290 (FC), 5400 (FE) in 5405 kHz (FM) (tabela 1). Dovoljeni so več ali manj vsi načini dela (omejeni s pasovno širino 3 kHz), priporočen pa je USB za fonijo ter pomembnejši digitalni načini (RTTY, MT63 itd.) za podatkovni prenos. Največja dovoljena moč je 200 W PEP. Pogovori potekajo v obliki nadzorovanih mrež – prva postaja, ki kliče na prostem kanalu, postane "nadzornik" in upravlja s prometom na tem kanalu. Protokol zveze se nekoliko razlikuje od običajnega radioamaterskega. Splošni poziv je tako

namesto "CQ CQ..." kar oznaka kanala (npr. "FOXTROT-ECHO, FOXTROT-ECHO,..." v foniji oz. "CQ FE..." v CW in RTTY), razlikuje se izmenjava raportov – SINPO (tabela 2) namesto običajnih RS(T), za KV delo pa je morda neobičajna tudi izmenjava QTH lokatorjev. Vse to se skupaj z ostalimi relevantnimi podatki v obliki dnevnika pošilja "managerju", ki jih posreduje Zvezi, ta pa še nadalje Ministrstvu za obrambo ter Agenciji za radiokomunikacije. Dovoljene so tudi zveze s postajami Ministrstva za obrambo (s klicnimi znaki npr.: MRM98, Z81C, 62A,...) – le-te pa v nobenem primeru ne smejo izdati svojega položaja, imena operaterja ali enote. "Crossband" zveze so dovoljene le, če imata oba korespondenta licenco za oddajo na šestdesetmetarskem območju, priporočene "crossband" frekvence so 1990 in 3645 kHz USB (oznaka FO in FT) ter 7045 kHz LSB (oznaka FS).

Tabela2

Sicer so na šestdesetmetarskem območju aktivne tudi radioamaterske postaje v ZDA. Tam so že januarja 1999 dodelili nekaj licenc s klicnim znakom WA2XSY-n (kjer n pomeni število od 1 do 15), katerim je dovoljeno delo v frekvenčnem pasu 5100-5450 kHz. Namen njihovih poskusov je ugotoviti (ozioroma potrditi), da je omenjeno frekvenčno območje zelo uporabno v primeru nadzora naravnih neprilik (orkani,...). FCC pa je letos že predlagala uvedbo novega

radioamaterskega frekvenčnega pasu 5250 – 5400 kHz za uporabo znotraj ZDA. Če dodamo še, da se s podobnimi načrti ukvarja tudi IARU, lahko upamo, da bo čez čas tudi drugod po svetu radioamaterjem na voljo novo frekvenčno področje.

Spletni naslov projekta:
<http://www.rgsb.org/licensing/fivemegs/>

Gregor, S53RA

f / kHz:	Oznaka:	Opombe:
5260	FA	Primarni kanal za fonijo, zveze z WA2XSY
5280	FB	Sekundarni kanal za fonijo, CW, "ozkopasovni" (< 600 Hz) podatkovni načini
5290	FC	Terciarni kanal za fonijo, "širokopasovni" (> 600 Hz) podatkovni načini
5400	FE	Primarni klicni kanal (fonija)
5405	FM	Sekundarni klicni in delovni kanal (vse), "crossband", zveze z vojaškimi udeleženci

Tabela 1: dodeljene frekvence

Ratin g Scale	S	I	N	P	O
	Signal strength (QSA)	Interference (QRM)	Noise (QRN)	Propagation disturbance (QSB)	Overall readability (QRK)
5	Excellent	Nil	Nil	Nil	Excellent
4	Good	Slight	Slight	Slight	Good
3	Fair	Moderate	Moderate	Moderate	Fair
2	Poor	Severe	Severe	Severe	Poor
1	Barely audible	Extreme	Extreme	Extreme	Unusable

Tabela 2: SINPO raport

KH8 - The team of the double IOTA DXpedition to America Samoa [425DXN 593] is studying the propagation forecasts for 160 metres and it is hoped they will be able to give the deserving KH8 on top band. Please visit <http://www.ukdxers.co.uk> for updated information on propagation conditions from the islands. All-band and all-mode operations will take place as K8T (QSL via GW0ANA) from Tutuila (OC-045) from 29 October to 8 November and as K8O (QSL via AH6HY)

5R - Phil, G3SWH will be back in Madagascar between 5 and 19 November and expects to be re-issued with his 5R8HA call. He plans to be active from various places on the main island (AF-013) on 5-13th and from Nosy Komba (AF-057) on 14-19th. This will be a holiday type operation with activity limited to when he is able to get on the air, but he will try to be as active as possible on all bands 40 to 10 metres, CW only. QSL via G3SWH either direct via the RSGB bureau. [TNX G3SWH]

DU - Dave, KB2FB/DU7 lives on Panglao Island (OC-129) in the Philippines and he is active on all bands except (for the time being) 160 metres. Typically he can be found on 15 or 20 metres at 10-12 UTC and on 80 metres at 12-15 UTC. [TNX The Daily DX]

FR - Fred, F5IRO will be stationed on Reunion Island (AF-016) for the next four months. He expects to visit Juan de Nova (AF-012) from time to time and operate (mainly on CW) as FR5KH/J. QSL via F6FNU. [TNX La Gazette du DX]

XY - Hiroo, JA2EZD (XW2A) will be back in Yangon, Myanmar from 20 October to 5 November and will operate as XY1M with an amplifier and a tribander. QSL via XW2A (Hiroo Yonezuka, P.O. Box 2659, Vientiane, Laos). [TNX G4UZN and JI6KVR]

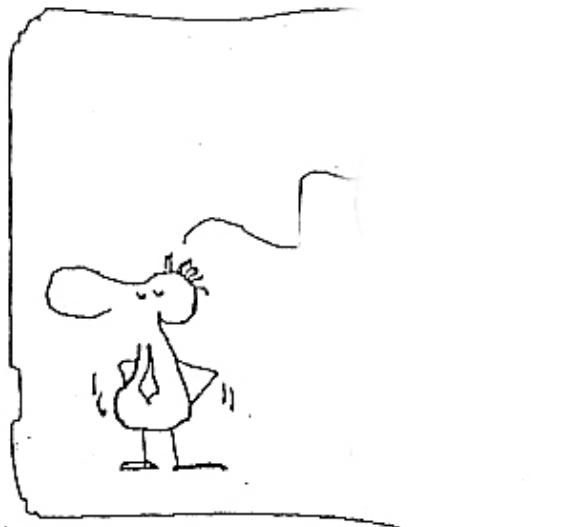
CALL	MANAGER	CALL	MANAGER	CALL	MANAGER	CALL	MANAGER	V6
3B8/PA3GIO	PA3GIO	EZ11A	RU4SS	OH0B	OH2BH	CW60F	CX3FH	- The boat chartered by Claudio,
3D2RW	ZL1AMO	EZ21A	RU4SS	OH0JV	DL7RV	D2BB	W3HNK	IISNW and Nando, IT9YRE for the
3F8FDA	HP8AJT	EZ3A	RU4SS	OQ0LEF	ON4RU	DX0L	G3OCA	voyage to Nomwin Island has a serious
326V	SP6DVP	EZ56V	RU4SS	P29CC	K1WY	D21MS	G3OCA	problem to the engine, but they have been
4D0MS	G3OCA	EZ75R	RU4SS	P29VR	W7LFA	E5DX	pirate	able to find another (although much more
4X6HP/P	EA7FTR	EZ8CW	RU4SS	R5CC	RW3RN	EO5GKU	UR0GK	expensive) boat. Claudio and Nando are
4Z5LA/p	4Z5LA	EZ8CW/3	RU4SS	RU1A	RU1AE	ER8C	ER1DA	therefore able to confirm their plans
5H1HS	DL7VSN	EZ9A	RU4SS	S07L	EA4URE	EX8MLS	DL4YFF	for the upcoming double IOTA expedition
5H3JD	DK9MA	F6REF	F2WS	S79W	DF8WS	EZ10A	RU4SS	to Micronesia. They will be leaving Italy on
5Z4DZ	PA1AW	FK8HW	VK4FW	S9YL	N4JR	LQ7D	AC7DX	20 October and expect to be QRV from
6F1LM	XE bureau	FOOPT	DJ0FX	ST0F	ZS4TX	LU7JA	WD9EWK	Nomwin Island (OC-???) around 7.30 UTC
6J2Z	AC7DX	FOOSAI	JI1JKW	T88ME	7N1RTO	MB2HFC	G4BWP	on the 24th until around 14 UTC on the
7Q7BP	G3MRC	GB2IOM	G0PSE	TA4ZT	DK1AR	MD3LCR/P	M3LCR	27th. They will then move to Ta in the
8N1OGA	JA1MRM	GB2LBL	M0CMW	TG4/AC4LN	UA4WHX	MI0SDX	M0SDX	Mortlock Islands (OC-???) and be active
8P6JQ	K9JJR	GB6CW	G4DFI	TG4/UA4WHX	UA4WHX	N6DE	W1SRD	from around 3 UTC on 30 October until
8P9/AC4LN	UA4WHX	GJ0WFH/P	G0DBX	TM2E	F8BPN	OD5/OK1MU	OK1TN	around 14 UTC on 4 November. Look for
8P9BV	UA4WHX	GS2MP	N3SL	TM5B1B	F6KMF	OD5PL	HB9CRV	V63RE and V63WN from both the islands
8Q7QR	HB9BMY	GU4YWY/m	G4YWY	TM5SIA	F2WS	OD5UT	K3IRV	on the usual IOTA frequencies. QSL via
8R1/AC4LN	UA4WHX	H7/AC4LN	UA4WHX	TM8ZV	F5FAB	ZK1DKF	SM7DKF	IT9YRE.
9H3JR	DJ0QJ	HG41FC	HA1VQ	TO8MZ	F6BLK	ZK1EQL	SM7EQL	
9H3SG	DJ4KW	HI8/AC4LN	UA4WHX	TP3CE	F6FQK	ZK1MA	W7TSQ	
9J2BO	G3TEV	HK3JJH/4	HK3JJH	TT8FC	EA4AHK	ZK1TTG	KT7G	
9J2GM	PA3HHT	HK8RQS/P	EA5KB	TU2IG	F5IG	ZK1VVV	W7VV	
9L1BTB	SP7BTB	HP1/AC4LN	UA4WHX	TX0AT	IZ0CKJ	ZK2MO	OM2SA	
9M6A	N200	HP8/AC4LN	UA4WHX	UA0FDX	EA5OL	ZL3/N2WB	N200	
9M6AAC	N200	HR1RQF	EA7FTR	UA6QL	RW6HS			
9N1HA	N5VL	HS4BPQ/9	E21EIC	UN3F	EA5KB			
9N7ZK	SM4AIO	II6I	IK6LLE	V31BV	UA4WHX			
9Y4/AC4LN	UA4WHX	IR2RES	IZ2DVI	VP2VE	WA2NHA			
A25/PA3HHT	PA3HHT	J28UN	F8UNE	VP5FEB	KZ5RO			
A35RK	W7TSQ	J43DIG	DJ8OT	VU4A	pirate			
A61AJ	N4QB	J6/AC4LN	UA4WHX	XX9TEP	NIUR			
A61X	N1DG	J73/AC4LN	UA4WHX	YA3GIB	pirate			
AC4LN/6Y5	UA4WHX	J75EA	PA5ET	YA5T	KU9C			
AC4LN/HH2	UA4WHX	J75ET	PA5ET	YI9OM	OM6TX			
AC4LN/HR1	UA4WHX	J75PA	PA5ET	YN4SU	TI4SU			
AC4LN/HR2	UA4WHX	J75WP	PA5ET	YP1W	Y03JW			
AC4LN/J3-	UA4WHX	J75ZH	PA5ET	YS1/AC4LN	UA4WHX			
AC4LN/TI2	UA4WHX	J8/AC4LN	UA4WHX	22/PA3HHT	PA3HHT			
AC5ML/p	AC5ML	JT1FDH	OE2CAL	Z22JE	KZ5RO			
AY1ECZ	EA5KB	JW5NM	LA5NM	ZB2CN	DJ9WH			
AY4EJ/D	LU4EJ	JY9QJ	DL5MBY	ZC4DW	G0DEZ			
CA0YAM	CE1VLY	K6C	W1SRD	ZC4VG	G0UVX			
CN2OA	F30A	KH2GR	JF6BCC	ZD8Z	VE3HO			
CN8UIT	CN8MC	KH6ND	K2PF	ZK1AKX	VE7XF			
CP6AA	IK6SNR	KL7FAA	AC7DX	ZK1APM	AA7PM			
CQ0BWW	CT1BWW	L59DA	AC7DX	ZK1ASQ	W7TSQ			

HF70M - special event call for SP2PMK

(15 December 2002 - 15 March 2003)

HF2VU - special event call for SP2PI

(February-March 2003)

Direct cards should be sent to Jerzy H.
Wojniusz, Matejki 56/39, 87-100
Torun, Poland.

Enjoy Dxing!